

9. ESTRATEGIAREN HEDAPENA ETA EBALUAZIOA

Emaitzen hedapena eta ebaluazioa estrategiaren funtsezko alderdi bat da. Horretarako, plangintza **garbi eta errealista** bat, ekintzen **kontrola eta jarraipena** egiteko egitura sendoak eta emaitzak **ebaluatze**ko ahalik eta **esparrurik osatuena eta arinena** behar dira, erabakiak ongi eta bizkor hartzen laguntzeko.

Kontuan hartu behar da **estrategia hedatzea bereziki zaila dela**. Izan ere, gizarte osoa inplikatzeko du zeharka, eta agente eta sektore asko koordinatu behar dira. Inplementazioaren zientziak frogatu duenez, jardunbiderik onenak aukeratzea ez da nahikoa emaitza onak lortzeko, jardunbide horiek behar bezala inplementatu behar baitira, aplikatu behar diren testuinguru zehatzaren arabera.

Bestalde, suizidioaren prebentzioa **erronkatzat** hartu behar da **emaitzen ebaluazioaren ikuspegitik**. Erreferentziazko tasak txikiak dira, eta, beraz, aldaketa txikiek (datuen bilketan egindako hobekuntzek edo estrategiaren garapenez kanpoko faktoreen aldaketek, adibidez) eragin handia izan badezakete ere, horrek ez du adierazten esku-hartzeen ondorio erreal positibo edo negatibo errealik. Gainera, onartu beharra dago suizidioaren prebentziorako estrategiek **aplikazioaldi** luzea behar izaten dutela eragin nabarmena izateko, esku-hartze askoren eta suizidioaren fenomenoaren beraren izaera eta konplexutasuna dela eta. Horregatik, oso garrantzitsua da egin beharreko lana ebaluatzean hainbat adierazle mota erabiltzea.

Honako hauek dira hedapena arrakastatsua izateko **funtsezko faktoreak**:

- Inplikaturako erakundeetako arduradunek lidergo sendoa eta agerikoa izatea.
- Inplikaturako pertsonak trebatu eta motibatzea, eta egin beharreko jardueraren ibilbide-orri garbi bat ematea.
- Egindako lanaren etengabeko jarraipena, ebaluazioa eta doikuntza egitea, aldez aurretik zehaztutako ebaluazio-esparru batean oinarrituta.
- Inplementatzeko baliabide nahikoak izatea.

61

9.1. ESTRATEGIAREN HEDAPENA

9.1.1. DENBORA TARTEA

Estrategiaren konplexutasuna eta askotariko faktoreak kontuan hartuta, 5 urteko denbora tarteaz ezarri da berrikuspen orokorra egiteko. Berrikuspen horrek strategiaren hedapena eta inplementazioari lotutako arrakasta-faktoreak eta porrot-faktoreak ebaluatu beharko ditu, eta beharrezkoak diren zuzenketa operatibo eta estrategikoak proposatu.

9.1.2. GAINBEGIRATZEKO MEKANISMOAK

9.1.2.1. Estrategiaren Koordinazio eta Jarraipen Batzordea

- **Egitura:** Suizidioaren Prebentziorako Euskadiko Estrategiaren Koordinazio eta Jarraipen Batzordea Osasun Mentalari buruzko Euskadiko Aholku Batzordearen ekimenez eratutako organo bat da, strategiaren lehen neurria betetz. Osasun Saileko Osasuneko sailburuordeak zuzenduko du, eta berak egingo du deialdia.
- **Osaera:**
 - a. **Presidentea:** Osasuneko sailburuordea. Osasun Mentalari buruzko Aholku Batzordeko presidentea.

b. Idazkaria: Osasun Mentalari buruzko Aholku Batzordeko idazkaria.

c. Batzordekideak:

- Osasun Saileko Osasun Publikoaren zuzendaria.
- Osasun Saileko Plangintza eta Antolamenduko zuzendaria.
- Osakidetzako Asistentzia Sanitarioko zuzendariordea.
- Segurtasun Saileko ordezkari 1, sailburuak izendatua.
- Hezkuntza Saileko Hezkuntza Berriztatze zuzendaria.
- Udal-esparruko ordezkari 1, Eudelek izendatua.
- Bizkaiko Foru Aldundiko ordezkari 1, Gizarte Ekintzako diputatuak izendatua.
- Arabako Foru Aldundiko ordezkari 1, Gizarte Ekintzako diputatuak izendatua.
- Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkari 1, Gizarte Ekintzako diputatuak izendatua.
- Justizia Saileko Justiziako zuzendaria.
- Biziraun elkarteko ordezkari 1.
- FEDEAFESeko ordezkari 1.

d. Estrategiaren koordinazioa: Batzordeko idazkari teknikoa.

• **Funtzioak:**

- a. Estrategia honetan bildutako neurrien zehaztasuna eta aplikagarritasuna zaintzea, erantzunkidetasunean oinarrituta eta erakunde-eremu bakoitzeko eskumen-esparruaren arabera (9.1.3 atala).
 - b. Adierazitako sektoreek Estrategia honetan bildutako neurrien ebaluazioa eta jarraipena iradokitako adierazleei jarraikiz egin dezaten sustatzea (9.2 atala).
 - c. Estrategiaren helburuak eta adierazleak monitorizatzea eta beharrezkotzat hartzen diren doikuntzak proposatzea.
 - d. Euskadin Suizidioa Prebenitzeko Estrategiaren emaitzak ebaluatzea eta urteko jarraipen-txosten bat egitea.
 - e. Azpibatzerde espezializatuen sorkuntza proposatzea, bildutako neurriak hedatzearen konplexutasunaren eta inplementazio espezifikokoago baten premiaren arabera.
- **Bileren aldizkakotasuna:** Batzordeak urtean lau bilera egingo ditu gehienez (hiru hilean behin), eta bi bilera gutxienez (sei hilean behin).

62

9.1.2.2. Urteko jarraipen-txostena

Batzordeak landuko du. Aldi horretan egindako jarduera, lortutako emaitzak eta hurrengo urterako aurreikusitako ekintzak eta emaitzak deskribatu behar ditu. Euskadin Suizidioa Prebenitzeko Estrategiaren Ebaluazio eta Jarraipen Batzordea osatzen duten pertsonen txosten hori zabalduko dute beren eragin-esparruan.

9.1.3. HEDAPEN-PLANA ETA ARDURADUNAK

Estrategiaren konplexutasuna eta egin beharreko ekintzen kopuru handia dela eta, ongi antolatutako lan eraginkor bat egitea ahalbidetuko duen hedapen-plan bat zehaztu behar da. Ildo horretan, neurri bakoitzak izan dezakeen eraginari lotutako irizpideak, neurrien hedapenaren epe laburrerako bideragarritasuna eta alde aurretik beste neurriren baten garapenean oinarritzeko premia hartu dira kontuan. Edonola ere, neurri guztiak beha-

rrezkoak direla eta lehenbailehen hedatzeko ahalegina egin behar dela aitortzen da. Era berean, neurri bakoitza zer erakundek edo organismok garatu beharko lukeen proposatu behar da, eta Batzordeari egindako aurrerapenaren berri eman behar zaio (8. taula).

- **A multzoko neurriak:** lehen urtean hasi beharko lirateke hedatzen.
- **B multzoko neurriak:** ahal bezain laster (eta bigarren urtean gehienez) hasi beharko lirateke hedatzen.
- **C multzoko neurriak:** ahal bezain laster (eta hirugarren urtean gehienez) hasi beharko lirateke hedatzen.
- **D multzoko neurriak:** ahal bezain laster (eta bosgarren urtean gehienez) hasi beharko lirateke hedatzen.

9.1.4. HEDATZEKO BALIABIDEAK

Neurriak hedatzeko baliabideen inplementazioa, estrategia gisa, jokabide suiziden inguruan erakunde-eremura eta gizarte-eremura zabaldu beharreko lehenespene eta sentsibilizazioaren barruan kokatzen da. Erakunde eta instituzioek, beren barne-dinamikaren barruan, lehenetsun berriak txertatzeko eta, beharrezkoa izanez gero, haien finantzaketa espezifikorako antolamendu-baliabideak izan ohi dituzte.

Sektoreen artean laguntza- eta arreta-prozesuak berriz diseinatzea, prestazio espezifikoak sendotzea edo profesionalak prestatzea dakarten neurri horiek inplementatzeko, ohiko tresnak irmo kudeatu ahal izango dira antolamendu-maila handietan, antolamendu-maila txikitara eramateko. Neurri batzuk egun abian dauden proiektu orokorrago batzuetan txertatu ahal izango dira, hala nola Suizidioaren Behatokia Osasunaren Behatoki Globalean, edota hainbat esparrutako erakunde-planekiko sinergiak. Azkenik, neurri batzuek ad hoc finantzaketa beharko dute. Prebentzio-neurriak eta laguntza-esparru hertsitik kanpokoak izango dira batez ere, eta bitarteko hilgarriak eskuratzeko aukerari edo sentsibilizazio-kanpainei lotuta egongo dira. Nolanahi ere, Jarraipen eta Ebaluazio Batzordeak bultzada garbia eman beharko du neurri horiek eragin-esparru guztietan inplementatu eta lehenesteko (8. taula).

8. taula. Neurriak, hedapenaren, erakunde-esparruaren eta arduradunen arabera.

NEURRI MOTA	NEURRIA	ERAKUNDE-ESPARRUA	ARDURADUNA
A MULTZOKO NEURRIAK	3. neurria. EAEko Suizidioaren Behatokia sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. Osasun Saila. Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza. Osasun Saila. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentalari buruzko Aholku Batzordea.
	10. neurria. Jokabide suizidari eta horren prebentzioari buruzko informazio-web bat sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Integrazio Asistentzial eta Kronikotasun Zerbitzua [IAKZ]. Osasun Eskola. 	<ul style="list-style-type: none"> Integrazio Asistentzial eta Kronikotasun Zerbitzuko [IAKZ] arduraduna.
	16. neurria. Jardun-protokolo integratua sortzea, krisialdi suizidetako lehen esku-hartzeko profesionalentzat.	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintza Udaltzaingoak. Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza [LAEMZ]. Osakidetzako larrialdiak. Foru- eta udal-suhiltzaileak. 	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintzaren Zuzendaritza. Segurtasuna Koordinatzeko Zuzendaritza. LAEMZ. Osakidetzako Emergentzien Gerentzia. Suhiltzaileen zuzendaritzak.
	22. Neurria. Jarduna protokolizatzea ikastetxeen esparruan identifikatutako suizidio-arriskuen aurrean, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntzaren eta Osasun Mentalaren arteko lankidetzaren esparruan.	<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza Berritzatzeko Zuzendaritza. Hezkuntza Saila. Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. Batzorde Mistoa [Osasuna – Hezkuntza]. 	<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza Berritzatzeko Zuzendaritza. Berritzegune Nagusiko arduraduna. Osakidetzako Osasun Mentalaren koordinazioa.
	32. neurria. Osakidetzan, Suizidio Arriskuaren Kode bat sortzea, historia kliniko elektronikoan [Osabide Global] integratua.	<ul style="list-style-type: none"> Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza.
	34. Neurria. Suizidioaren prebentzioa sartzeko Osakidetzako Pazientearen Segurtasun Estrategiako ekintza-jarraibide gisa.	<ul style="list-style-type: none"> Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Pazientearen Segurtasun Estrategiako arduraduna.
	35. neurria. Suizidioaren prebentzioa sartzeko osasun-arloko profesionalentzako etengabeko prestakuntzako programetan [batez ere, Lehen Mailako Arretan, Larrialdi Orokorretan, Osasun Mentaleko sareetan eta ospitale orokorretako Osasun Mentaleko zerbitzuetan diharduten profesionalen zuzendutako].	<ul style="list-style-type: none"> Etengabeko prestakuntza. Osakidetzako Zuzendaritza Nagusia. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetzako etengabeko prestakuntzako arduraduna.
	36. neurria. Osasun Aholkua telefono bidezko arreta-zerbitzuari egiteko nagusia ematea, Osakidetzako mailen eta zerbitzuen artean igarobidean dauden suizidio-arriskupeko pazienteen jarraipena egiteko tresna den heinean.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetzako larrialdiak. Osasun Mentaleko sareak eta psikiatria-zerbitzuak. Ertzaintza. Udaltzaingoak. Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza [LAEMZ]. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Aholkuko arduraduna. Osasun Mentaleko sareen zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako burutzak. Ertzaintzaren Zuzendaritza. Segurtasuna Koordinatzeko Zuzendaritza. LAEMZ.
	40. neurria. Historia kliniko elektronikoan [Osabide], suizidio-arriskua maneiatzen laguntzeko tresna sartzeko.	<ul style="list-style-type: none"> Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetzako Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza.
	42. neurria. Osasun mentaleko erakunde edo zerbitzu bakoitzean, ebidentzia zientifikoan oinarritutako suizidio-arriskurako Zainketa Plan bat zehaztu eta aplikatzea.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareen zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako burutzak.
50. neurria. Institutuzio publikoetatik, bizirik dirautenen asoziazionismoa sustatzea eta babestea.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza. Osasun Saila. Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritza. Enpleguko eta Gizarte Politiketako Saila. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza. Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritza. Foru Aldundiak. Udalak. 	

NEURRI MOTA	NEURRIA	ERAKUNDE-ESPARRUA	ARDURADUNA
B MULTZOKO NEURRIAK	4. neurria. Jokabide suizidari buruz ikertzeko estrategia bat lantzea.	· Ikerketa eta Berrikuntza Sanitarioko Zuzendaritza.	· Ikerketa eta Berrikuntza Sanitarioko Zuzendaritza.
	5. Neurria. EAEko suizidioen erregistroa sortzea.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Justizia Administrazioako Zuzendaritza. · Auzitegi Medikuntzako Euskal Institutua. · Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritzaren Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza. · Osakidetza.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Osasunaren Behatokiko arduraduna.
	6. neurria. EAEko suizidio-ahaleginen erregistroa sortzea.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritzaren Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza. · Osakidetza.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Osasunaren Behatokiko arduraduna.
	9. neurria. Urtero sentsibilizazio-kanpainak egitea.	· Eusko Jaurlaritza. · Bizirik dirautenen elkarteak. · Profesionalen elkarteak.	· Estrategiaren Koordinazio eta Jarraipen Batzordea. · Elkarteetako arduradunak.
	12. neurria. EAEko suizidioen mapa bat egitea.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Justizia Administrazioako Zuzendaritza. · Auzitegi Medikuntzako Euskal Institutua. · Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritzaren Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza. · Osakidetza. · Ertzaintza. · Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza [LAEMZ]. · Foru- eta udal-suhiltzaileak.	· Plangintza, Antolamendu eta Ebaluazio Sanitarioko Zuzendaritza. · Osasunaren Behatokiko arduraduna.
	17. neurria. Sistematizatzea lehen esku-hartzeko eta larrialdietako profesionalentzako prestakuntza, krisialdi suizidetako eta lehen laguntza psikologikoetako esku-hartzearekin lotutakoa, etengabeko prestakuntzako programen barruan.	· Etengabeko prestakuntza. · Osakidetza Zuzendaritza Nagusia. · Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademia.	· Osakidetza Zuzendaritza Nagusia. · Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren Zuzendaritza Nagusia.
	18. neurria. Osakidetza Osasun Aholkua zerbitzari ahalmena ematea jokabide suizidekin lotutako kontsulta ez-premiazkoen telefono bidezko arretan buru izateko.	· Larrialdiak. · Osakidetza.	· Osasun Aholkuko arduraduna. · Osakidetza Emergentzien Gerentzia.
	24. neurria. Unibertsitatearen ingurunean pertsona erreferenteak hautatzea eta prestatzea, suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoan laguntzeko eta orientatzeko.	· Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea [UPV/EHU]. · Hezkuntza Saila.	· Unibertsitateetako Zuzendaritza / Errektoretza.
	26. Neurria. Suizidio-arriskuaren balorazioa eta jarraipena etorkizuneko historia soziosanitarioan sartzeko.	· Arreta Soziosanitarioko Euskal Kontseilua.	· Autonomia Erkidegoko koordinazio soziosanitarioa.
	31. neurria. Lankidetzaren esparru egonkorra ezartzea Eusko Jaurlaritzako Familia Politikako eta Aniztasuneko Zuzendaritzarekin, Familiei Laguntzeko Erakunde arteko IV. Planean jasotako neurrietako batzuk gauzatzean suizidioaren prebentzioa sartzeko asmoz.	· Eusko Jaurlaritzako Familia Politikako eta Aniztasuneko Zuzendaritza.	· Eusko Jaurlaritzako Familia Politikako eta Aniztasuneko Zuzendaritza.

NEURRI MOTA	NEURRIA	ERAKUNDE-ESPARRUA	ARDURADUNA
B MULTZOKO NEURRIAK	39. neurria. Suizidio-arriskuaren ebaluazioa sartzeari arrisku berezia duten patologien inguruko Osakidetzaren Lehentasunezko Eskaintza ebaluatzeko adierazle gisa.	<ul style="list-style-type: none"> Lehen Mailako Arretarako Aholku Batzordea. Osasun Saila. Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Lehen Mailako Arretarako Aholku Batzordearen presidentetza. Asistentzia Sanitarioko Zuzendariordetza.
	47. neurria. Ahalegin baten ondorioz ospitale orokorrera joaten den pazientearen edo suizidio-arriskua duela susmatzen den pazientearen segurtasunari buruzko alderdiak protokolizatzea.	<ul style="list-style-type: none"> Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. Larrialdi-zerbitzuak. Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako burutzak. Larrialdi-zerbitzuko burutzak. Pazientearen segurtasunaren arduraduna. Osakidetza.
	48. neurria. Farmazia komunitarioaren eta osasun-sistemaren arteko lankidetzaren protokoloak ezartzea.	<ul style="list-style-type: none"> Farmazia Zuzendaritza. 	<ul style="list-style-type: none"> Farmazia Zuzendaritza. Autonomia Erkidegoko koordinazio soziosanitarioa.
C MULTZOKO NEURRIAK	7. neurria. Autopsia psikologikoak egitea.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetzaren Osasun Mentaleko sareak. Osakidetzako ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. Auzitegi Medikuntzako Euskal Institutua. 	<ul style="list-style-type: none"> Parte hartzen duten erakundeetako zuzendaritza medikoak eta zerbitzu-burutzak.
	11. neurria. Hedabideentzako orientazio-gida bat argitaratzea eta hedatzea.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Publikoko Zuzendaritza. Orientazio-gidak. Osasun Mentalari buruzko Aholku Batzordea, Osasun Saileko komunikazio-arduradunekin lankidetzan. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Publikoko Zuzendaritza. Osasun Mentalari buruzko Aholku Batzordea.
	19. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari egun eskuragarri dauden herritarrari laguntzeko eta hura orientatzeko telefonoetan.	<ul style="list-style-type: none"> Eusko Jaurlaritzako Enpleguko eta Gizarte Politiketako Saila. Foru Aldundiak. EUDEL. Inplikaturako hirugarren sektorea. 	<ul style="list-style-type: none"> Gizarte Zerbitzuen Zuzendaritza.
	20. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari kolektibo kalteberenganako lehen esku-hartzeko eta larrialdietako profesionalen esku-hartzeetan.	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintza. Udaltzaingoa. Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza (LAEMZ). Larrialdiak. Osakidetza. Foru- eta udal-suhiltzaileak. 	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintzaren Zuzendaritza. Segurtasuna Koordinatzeko Zuzendaritza. LAEMZ. Osakidetzako Emergentzien Gerentzia. Suhiltzaileen zuzendaritzak.
	21. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko ekintzak ikastetxeetan sartzeari, EAEn dauden erreferentziako proiektuen esparruan.	<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza Berritzatzeko Zuzendaritza. Hezkuntza Saila. Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza. Osasun Saila. Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. Batzorde Mistoa (Osasuna – Hezkuntza). 	<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza Berritzatzeko Zuzendaritza. Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendaritza. Osakidetzako Osasun Mentalaren koordinazioa.
	23. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari arrisku-taldeekin bereziki diharduten irakasleen etengabeko prestakuntzan.	<ul style="list-style-type: none"> Hezkuntza Berritzatzeko Zuzendaritza. Hezkuntza Saila. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Innovación Educativa.
	27. neurria. Suizidio-arriskua detektatzeko, esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa eta haren postbentzioa barne hartzea gizarte-zerbitzuen sistemako profesionalen etengabeko prestakuntzan (bai arreta komunitarioan, bai espezializatuan).	<ul style="list-style-type: none"> Etengabeko prestakuntza. Osakidetzako Zuzendaritza Nagusia. 	<ul style="list-style-type: none"> Etengabeko prestakuntzako arduraduna. Osakidetza.
	28. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzeko protokoloak zehaztea arrisku handiagoarekin lotutako lanbideetan.	<ul style="list-style-type: none"> Osalan. Asistentzia Sanitarioko Zuzendaritza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Osalaneko Zuzendaritza. Osakidetzako Osasun Mentalaren koordinazioa.

NEURRI MOTA	NEURRIA	ERAKUNDE-ESPARRUA	ARDURADUNA
C MULTZOKO NEURRIAK	33. neurria. Suizidioaren prebentzioa sartzeari Osakidetzako erakunde sanitario integratuen (ESI) programa-kontratueta.	<ul style="list-style-type: none"> Aseguramendu eta Kontratazio Sanitarioko Zuzendaritza. Osasun Saila. 	<ul style="list-style-type: none"> Aseguramendu eta Kontratazio Sanitarioko Zuzendaritza.
	41. neurria. Suizidio-arriskua ebaluatzeko oroigarriak sartzeari suizidio-arrisku handiko patologietan erabili ohi diren tresnetan.	<ul style="list-style-type: none"> Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariorde. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetzako Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariorde.
	43. neurria. Suizidio-kasuetako gertaeraren ondoko diziplina anitzeko berrikuspenera erakunde bakoitzean.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareen zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako buruzak.
	49. neurria. Suizidio-arriskuan esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari farmazia komunitarioko profesionalen etengabeko prestakuntza.	<ul style="list-style-type: none"> Farmazia Zuzendaritza. 	<ul style="list-style-type: none"> Farmazia Zuzendaritza. Autonomia Erkidegoko koordinazio soziosanitaria.
	51. neurria. Bizirik dirautenentzako arreta Osakidetzako zerbitzugintza sartzeari.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko Sareak (OMS). Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko Sareetako zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako buruzak.
D MULTZOKO NEURRIAK	8. neurria. Suizidioaren prebentzioa sartzeari ikerketarako laguntzen lehenetsuneko lerrotzat instituzio publikoetan.	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Investigación e Innovación Sanitarias. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Investigación e Innovación Sanitarias.
	13. neurria. Arrisku handiko lekuetan edo hotspotetan hesiak instalatzea.	<ul style="list-style-type: none"> Diputaciones Forales. Gobierno Vasco. EUDEL. 	<ul style="list-style-type: none"> Comisión de Coordinación y Seguimiento de la Estrategia. Coordinación sociosanitaria autonómica.
	14. neurria. Hilgarriak izan daitezkeen beste bitarteko batzuen gaineko kontrola areagotzea.	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Farmacia. Departamento de Salud. Colegio de Farmacéuticos. Ertzaintza. Policías locales Dirección de Agricultura y Ganadería del Departamento de Desarrollo Económico e Infraestructuras. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Farmacia. Dirección de la Ertzaintza. Dirección de Agricultura y Ganadería. Dirección de Coordinación de Seguridad
	15. neurria. Biztanlerian alkohol-kontsumoa murriztera bideratutako neurriak aplikatu daitezkeen sustatzea.	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Salud Pública y Adicciones. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Salud Pública y Adicciones.
	25. neurria. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari, oro har, biztanlerian eta, zehazki, kolektibo kalteberetan, gizarte-zerbitzuen sisteman jasotako jardun-protokoloen barruan.	<ul style="list-style-type: none"> Comisiones Sociosanitarias. OSIs. Osakidetza. Redes locales de salud. Dirección de Salud Pública. Departamento de Salud. Tercer sector. EUDEL. Ayuntamientos. Diputaciones Forales. 	<ul style="list-style-type: none"> Responsables de los protocolos de coordinación sociosanitaria. Coordinación sociosanitaria autonómica.
	29. neurria. Suizidio-arriskuan esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeari lan-osasuneko profesionalen eta funtsezkoak diren bestelako agenteen (adibidez: erdi-mailako arduradunak) etengabeko prestakuntza.	<ul style="list-style-type: none"> Osalan. Dirección de Asistencia Sanitaria. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Osalan. Coordinación de Salud Mental de Osakidetza.
	30. neurria. Lanbide-kategoriaren aldagaia jokabide suizidari buruzko estatistiketan sartzeari (ideia, ahalegina eta suizidioa).	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Planificación, Ordenación y Evaluación Sanitarias. Dirección de Administración de Justicia IVML. Subdirección de calidad y sistemas de información de la DAS. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Dirección de Planificación, Ordenación y Evaluación Sanitarias. Responsable del Observatorio de Salud.
	37. neurria. Gida bat lantzea suizidio-arriskua duten pazienteentzako eta haien hurbileko pertsonentzat.	<ul style="list-style-type: none"> Consejo Asesor de Salud Mental de Euskadi. SIAC. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Presidencia del Consejo Asesor de Salud Mental de Euskadi. Responsable del SIAC.

NEURRI MOTA	NEURRIA	ERAKUNDE-ESPARRUA	ARDURADUNA
D MULTZOKO NEURRIAK	38. neurria. Profesionalentzako gida bat lantzea suizidio-arriskuan dauden pazienteen laguntza-beharren eta osasun-sisteman horri heltzeko eskuragarri dauden tresnen inguruan.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentalari buruzko Euskadiko Aholku Batzordea. IAKZ. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentalari buruzko Euskadiko Aholku Kontseiluaren Presidentetza. IAKZko arduraduna.
	44. neurria. Suizidio-arriskua duten pazienteen arreta-prozesuan familia sartzea.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareen zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako burutzak.
	45. neurria. Suizidio-arriskua duten pazienteenganako arreta azkarra ahalbidetzea, agenden kudeaketa hobetuta.	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osasun Mentaleko sareen zuzendaritza medikoak. Ospitale orokorretako psikiatria-zerbitzuetako burutzak.
	46. neurria. Historia kliniko elektronikoan [Osabide] sartzea egoera kliniko susmagarriak, larrialdi orokorretako eta/edo ospitalizazioko medikuak suizidio-arriskua ebaluatu beharrekoak.	<ul style="list-style-type: none"> Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza. Osakidetza. 	<ul style="list-style-type: none"> Kalitatearen eta Informazio Sistemen Zuzendariordetza.
	52. neurria. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea haur eta nerabeen biztanlerian.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Foru Aldundiak. Udalak. EUDEL. Hezkuntza Saila. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Foru Aldundiak. Udalak. Hezkuntza Saileko Zuzendaritza.
	53. neurria. Indarkeria-kasuetan jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea.	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintza Udaltzaingoa. Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza [LAEMZ]. Osakidetzako larrialdiak. Emakunde. 	<ul style="list-style-type: none"> Ertzaintzaren Zuzendaritza. Segurtasuna Koordinatzeko Zuzendaritza. LAEMZ. Osakidetzako Emergentzien Gerentzia. Emakundeko Zuzendaritza.
	54. neurria. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea zaharren eta gaixotasun kronikoak, terminalak, desgaitasuna, mendekotasuna edo bakardadea dituzten pertsonen biztanlerian.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Foru Aldundiak. Udalak. EUDEL. Ertzaintza. Udaltzaingoa. Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza [LAEMZ]. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Udalak. Foru Aldundiak. EUDEL. Ertzaintzaren Zuzendaritza. Segurtasuna Koordinatzeko Zuzendaritza. LAEMZ.
	55. neurria. Espetxeetan jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Espetxe-erakundeak. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Espetxeko Zuzendaritza.
	56. neurria. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea sexu-orientazioaren eta/edo jenero-identitatearen ondorioz diskriminazioa jasaten duten pertsonengan.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Elkarteak / Hirugarren sektorea. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza.
57. neurria. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea etxerik gabeko pertsonengan.	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Foru Aldundiak. Udalak. EUDEL. 	<ul style="list-style-type: none"> Osakidetza. Foru Aldundiak. Udalak. EUDEL. 	

9.2. ESTRATEGIAREN EBALUAZIOA

Estrategia honen azken helburua eta, hortaz, lortu nahi den emaitza nagusia da jokabide suizidaren tasak murriztea. Hala ere, lehen azaldu denez, fenomeno honen konplexutasuna eta gauzatu beharreko esku-hartzeak direla-eta, ez da aurreikusteko modukoa emaitza hori epe laburrean lortzea. Horregatik, beharrezkoa da tarteko emaitzen eta prozesuaren adierazle batzuk izatea, strategiaren hedapena eta horrek adierazitako alderdien aniztasunean duen inpaktua ebaluatu ahal izateko. Gainera, ebaluatzailea monitorizatu beharreko funtsezko alderdietarantz bideratzeko aukera emango duten adierazle gutxienerako multzoa zehaztu da.

9. taulan espero diren emaitza nagusiak eta beraien adierazleak erakusten dira.

Neurri guztiak, xede duten jardun-arloekin eta dagozkien tarteko emaitzen eta prozesuaren adierazleekin batera, 10. taulan xehatzen dira.

Estrategia honen adierazle gutxienerako multzoa 11. taulan adierazten da.

9. taula. Estrategiaren emaitza nagusien araberako adierazleak..

EMAITZA NAGUSIAK	ADIERAZLE NAGUSIA	ADIERAZLE GEHIGARRIAK	INFORMAZIO-ITURRIA
Suizidio-tasak murriztea biztanleria orokorrean eta talde kalteberetan.	<ul style="list-style-type: none"> Suizidioen urteko tasa estandarizatu biztanleria orokorrean (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren, lurralde historikoaren eta lanbidearen arabera). Suizidioen urteko tasa estandarizatu talde kalteberetan (eskuragarri badago). 		<ul style="list-style-type: none"> EUSTAT. Suizidioen erregistroa.
Suizidio-ahaleginen tasak murriztea biztanleria orokorrean eta talde kalteberetan.	<ul style="list-style-type: none"> Suizidio-ahaleginen urteko tasa biztanleria orokorrean (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera). Suizidio-ahaleginen urteko tasa talde kalteberetan (eskuragarri badago). 	<ul style="list-style-type: none"> Oso metodo z zhiilgarriekin egindako suizidio-ahaleginen %-a. Hurrengo 12 hilabeteetan suizidio-ahalegina berriro egiten duten pertsonen %-a. 	<ul style="list-style-type: none"> Suizidio-ahaleginen erregistroa.
Ideia suizidaren prebalentzia murriztea biztanleria orokorrean eta talde kalteberetan.	<ul style="list-style-type: none"> Ideia suizidaren prebalentzia biztanleria orokorrean (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera). Ideia suizidaren prebalentzia talde kalteberetan (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren eta lurralde historikoaren arabera). 		

10. taula. Jardun-arloak, neurriak eta tarteko emaitzen eta prozesuaren adierazleak

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
1. Estrategiaren koordinazioa eta jarraipena.	1. Euskadin Suizidioa Prebenitzeko Estrategiaren Koordinazio eta Jarraipen Batzardea sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Batzardea sortzea eta abian jartzea. · Batzardearen bileren aktak.
	2. Urteko jarraipen-txostena egitea.	<ul style="list-style-type: none"> · Jarraipen-txostena argitaratzea.
2. Zaintza epidemiologikoa eta ikerketa.	3. EAEko suizidioaren behatokia sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Behatokiaren jardueraren urteko memoria. · Jokabide suizidari buruzko informazio-sistema edo gutxieneko datuen multzoa.
	4. Jokabide suizidari buruz ikertzeko estrategia bat lantzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Jokabide suizidari buruz ikertzeko estrategia sortzea. · Finantzatutako ikerketen kopurua.
	5. EAEko suizidioen erregistro bat, sexuen arabera, sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidioen erregistroa sortzea. · Erregistratutako suizidioen urteko kopurua (guztira/lurraldeka). · Guztizkoaren gainean erregistratutako suizidioen %-a. · Erregistroan jasotako suizidioen %-a, aldagaien % >70 osatuta.
	6. EAEko suizidio-ahaleginen erregistro bat, sexuen arabera, sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-ahaleginen erregistroa sortzea. · Erregistratutako suizidio-ahaleginen urteko kopurua (guztira/ospitaleka). · Erregistratutako suizidio-ahaleginen urteko %-a esperotakoekiko (literatura) (guztira/ospitaleka).
	7. Autopsia psikologikoak egitea.	<ul style="list-style-type: none"> · Egindako autopsia psikologikoen kopurua. · Suizidioen %-a autopsia psikologikoarekin (guztia / lurraldeka / lehenesten interes-taldeka).
	8. Suizidioaren prebentzioa sartzeko ikerketarako laguntzen lehenesten zerbitzuak instituzio publikoetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Jokabide suizidaren ikerketa lehenesten den deialdien kopurua. · Finantzatutako ikerketen kopurua.
	9. Urtero sentsibilizazio-kanpainak egitea, jokabide suizidarekin lotutako egunetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Egindako kontzientziazio-kanpainen kopurua. · Suizidioaren prebentziorako adierazitako egunetan egindako jardueren kopurua. · Oroitzapenean inplikaturako erakundeen kopurua.
3. Informazioa eta kontzientziazioa.	10. Jokabide suizidari eta horren prebentziora buruzko informazio-web fidagarri bat sortzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Webgunea sortzea eta abian jartzea. · Web-orri instituzionalen eta sare sozialen bitartez hedatutako berri, dokumentu eta abarren kopurua. · Hedapen eta sentsibilizazioko webgaren erabilgarritasunaren kopurua eta erregistratutako bisitaldien kopurua.
	11. Hedabideentzako orientazio-gida bat argitaratzea eta hedatzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Gida argitaratzea. · Jokabide suizidari buruzko estilo-gidari atxiki zaizkion hedabideen kopurua.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
4. Bitarteko hilgarrietarako eskuragarritasuna.	12. EAEko suizidioen mapa bat egitea.	<ul style="list-style-type: none"> · EAEko suizidioen mapa lantzea. · Ondorioen eta gomendioen txostena. · Identifikatutako arrisku handiko lekuen edo hotspoten kopurua.
	13. Arrisku handiko lekuetan edo hotspotetan hesiak instalatzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Sarbide mugatua duten arrisku handiko lekuen edo hotspoten kopurua.
	14. Hilgarriak izan daitezkeen beste bitarteko batzuen gaineko kontrola areagotzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Ekintzen kopurua honako hauen gaineko kontrola areagotzeko: gaindosiaren kasuan hilgarriak izan daitezkeen farmakoen agintzea, ematea, hartualdiak eta metaketa. · Su-armen kontrola areagotzeko ekintzen kopurua. · Pestiziden eta bestelako toxiko hilgarrien erabilera mugatzeko gauzatutako ekintzen kopurua.
	15. Biztanlerian alkohol-kontsumoa murriztera bideratutako neurriak aplika daitezen sustatzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Alkohol-kontsumoa murrizteko neurrien kopurua.
5. Larrialdiak eta lehen esku-hartzea.	16. Jardun-protokolo integratua sortzea, krisialdi suizidetako lehen esku-hartzeko profesionalentzako.	<ul style="list-style-type: none"> · Protokoloa argitaratzea. · Protokoloaren bidez arreta emandako pertsonen kopurua. · Protokoloa aplikatzen den egoeren %-a.
	17. Sistematizatzea lehen esku-hartzeko eta larrialdietako profesionalentzako prestakuntza, krisialdi suizidetako eta lehen laguntzetako esku-hartzearekin lotutakoa, etengabeko prestakuntzako programen barruan.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jarduera horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea.
	18. Osakidetzako Osasun Aholkuari ahalmena ematea jokabide suizidekin lotutako kontsulta ez-premiazkoen telefono bidezko arretan buru izateko.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jarduera horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea. · Jokabide suizidarekin lotutako arrazoi batengatik Osasun Aholkuarekin harremanetan jartzen diren pertsonen kopurua eta deien guztizko %-a.
	19. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzea egun eskuragarri dauden herritarrari laguntzeko eta hura orientatzeko telefonoetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartu duten herritarrari laguntzeko eta hura orientatzeko telefono-bitartekoen kopurua.
	20. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzea kolektibo kalteberenganako lehen esku-hartzeko eta larrialdietako profesionalen esku-hartzeetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskua eta horren eratorriak dituzten kolektibo kalteberetako pertsonen kopurua. · Jardun guztien gaineko %-a.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
6. Ingurune komunitarioa. 6.1 Hezkuntza	21. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko ekintzak ikastetxeetan sartzea, EAEn dauden erreferentziako proiektuen esparruan.	<ul style="list-style-type: none"> · Egindako prebentzio-programen kopurua. · Prebentzio-programetan parte hartzen duten pertsonen kopurua.
	22. Jarduna protokolizatzea ikastetxeen esparruan identifikatutako suizidio-arriskuen aurrean, Eusko Jaurlaritzako Hezkuntzaren eta Osasun Mentalaren arteko lankidetzaren esparruan.	<ul style="list-style-type: none"> · Protokoloa lantzea eta hedatzea. · Suizidio-arriskua duten pertsonak bideratzeko protokoloetara atxikitako ikastetxeen %-a. · Protokoloaren bidez arreta emandako pertsonen kopurua.
	23. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzea arrisku-taldeekin bereziki diharduten irakasleen etengabeko prestakuntzan.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea.
	24. Unibertsitatearen ingurunean pertsona erreferenteak hautatzea eta prestatzea, suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoan laguntzeko eta orientatzeko.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea. · Laguntzako pertsonak arreta emandako jardunen kopurua.
6. Ingurune komunitarioa. 6.2 Gizarte-zerbitzuen sistema.	25. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzea, oro har, biztanlerian eta, zehazki, kolektibo kalteberetan, gizarte-zerbitzuen sisteman jasotako jardun-protokoloen barruan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa barne hartzen duten koordinazio soziosanitarioko protokoloen eta toki-sareen kopurua. · Protokoloen arabera identifikatu diren suizidio-arriskupeko pertsonen kopurua.
	26. Suizidio-arriskuaren balorazioa eta jarraipena etorkizuneko historia soziosanitarioan sartzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren balorazioa eta jarraipena egotea historia soziosanitarioan. · Historia soziosanitarioaren bidez suizidio-arriskuaren balorazioa eta jarraipena egin zaizkien pertsonen kopurua. · Suizidio-arriskuan dauden pertsonen jarraipena egiteko jardunen kopurua.
	27. Suizidio-arriskua detektatzeko, esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa eta haren postbentzioa barne hartzea gizarte-zerbitzuen sistemako profesionalen etengabeko prestakuntzan (bai arreta komunitarioan, bai espezializatuan).	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
6. Ingurune komunitarioa. 6.3 Lan-esparrua.	28. Suizidio-arriskua identifikatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzeko protokoloak zehaztea arrisku handienarekin lotutako lanbideetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Protokoloa lantzea eta hedatzea. · Zehaztutako protokoloetara atxikitako lantokien %-a. · Suizidio-arriskua detektatzen den azterketa medikoen edo ebaluazio psikosozialekoen kopurua. · Protokoloaren arabera bideratutako pertsoneko kopurua.
	29. Suizidio-arriskuan esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzeko lan-osasuneko profesionalen eta funtsezkoak diren bestelako agenteen (adibidez: erdi-mailako arduradunak) etengabeko prestakuntzan.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesional eta agenteen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea.
	30. Lanbide-kategoriaren aldagaia jokabide suizidari buruzko estatistiketan sartzeko (ideia, ahalegina eta suizidioa).	<ul style="list-style-type: none"> · Lanbidearen aldagaia jokabide suizidari buruzko estatistiketan sartzeko. · Suizidioen kopurua eta %-a lanbide-kategoriaren arabera.
6. Ingurune komunitarioa. 6.4 Familia-esparrua	31. Lankidetzaren esparru egonkorra ezartzea Eusko Jaurlaritzako Familia Politikako eta Aniztasuneko Zuzendaritzarekin, Familiei Laguntzeko Erakunde arteko IV. Planean jasotako neurrietako batzuk gauzatzean suizidioaren prebentzioa sartzeko asmoz.	<ul style="list-style-type: none"> · Eusko Jaurlaritzako Familia Politikako eta Aniztasuneko Zuzendaritzarekin ezarritako lankidetzaren neurrien kopurua.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
7. Osasun-esparrua. 7.1 Lan-esparrua.	32. Suizidio-arriskuaren kode bat (SAK) sortzea, Osabide Globalean txertatuta.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren kodea (SAK) sortzea. · SAKeen sartutako pazienteen kopurua. · Suizidio-arriskuaren kodea dute identifikatutako pazienteen %-a paziente guztiekiko. · Osasun Mentalean jarraipena duten SAKeo pazienteen %-a. · Osasun Mentalarekin harremana izan duten SAKeo pazienteen %-a. · Osasun Mentalera bideratu arte SAKeen gomendatutako denbora edo denbora gutxiago eman duten pazienteen %-a.
	33. Suizidioaren prebentzioa sartzeko Osakidetzako erakunde sanitario integratuen (ESI) programa-kontratuetan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidioaren prebentzioa sartzeko programa-kontratuen kopurua eta %-a.
	34. Suizidioaren prebentzioa sartzeko Osakidetzako Pazientearen Segurtasun Estrategiako ekintza-jarraibide gisa.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidioaren prebentzioa sartzeko Pazientearen Segurtasun Estrategiako ekintza-jarraibide gisa. · Suizidio-arriskuarekin zerikusia duten pazientearen segurtasuna ziurtatzeko neurrien kopurua.
	35. Suizidioaren prebentzioa sartzeko Osakidetzako profesionalentzako etengabeko prestakuntzako programetan (batez ere, Lehen Mailako Arretan, Larrialdi Orokorretan, Osasun Mentaleko sareetan eta ospitale orokorretako Osasun Mentaleko zerbitzuetan diharduten profesionalen zuzendutako).	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Suizidioaren prebentziorako prestakuntza jasotzen duten erakunde bakoitzeko laguntzako profesionalen %-a. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea. · Gomendatutako aldizkakotasunaren arabera birziklatzen diren erakunde bakoitzeko laguntzako profesionalen %-a. · Suizidioaren prebentzioa profesionalaren oinarriko kompetentzia gisa sartzeko.
	36. Osasun Aholkuari egiteko nagusia ematea, Osakidetzako mailen eta zerbitzuen artean igarobidean dauden suizidio-arriskupeko pazienteen jarraipena egiteko tresna den heinean.	<ul style="list-style-type: none"> · Osasun Aholkutik suizidio-arriskuagatik jarraipena duten pertsonen kopurua. · Osasun Aholkuarekin harremanen bat izan duten SAKeen sartutako pazienteen %-a.
	37. Gida bat lantzea suizidio-arriskua duten pazienteentzako eta haien hurbileko pertsonentzako.	<ul style="list-style-type: none"> · Gida argitaratzea eta hedatzea.
	38. Profesionalentzako gida bat lantzea suizidio-arriskuan dauden pazienteen laguntza-beharren eta osasun-sisteman horri heltzeko eskuragarri dauden tresnen inguruan.	<ul style="list-style-type: none"> · Gida argitaratzea eta hedatzea.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
<p>7. Osasun-esparrua. 7.2 Lehen mailako arreta.</p>	<p>39. Suizidio-arriskuaren ebaluazioa sartzea arrisku berezia duten patologien lehentasunezko eskaintza ebaluatzeko adierazle gisa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arrisku berezia duten patologien %-a, lehentasunezko eskaintzaren adierazle gisa arrisku horren ebaluazioa sartu dena. · Patologia kalteberetan suizidio-arriskua ebaluatzeko adierazlearekin lotutako lehentasunezko eskaintza betetzearen %-a. · Suizidio-arriskuan dauden identifikatutako pazienteen kopurua.
	<p>40. Osabiden, suizidio-arriskua maneiatzen laguntzeko tresnak sartzea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Osabiden laguntza-tresna sartzea. · Tresna erabili den jardunen kopurua.
	<p>41. Suizidio-arriskua ebaluatzeko oroigarriak sartzea arrisku handiko patologietan erabili ohi diren tresnetan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Arriskuaren ebaluazioa sartzen duten egungo formularioen kopurua. · Arriskua ebaluatzeko oroigarriak erabili diren jardunen kopurua.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
7. Osasun-esparrua. 7.3 Osasun Mentala.	42. Osasun Mentaleko erakunde edo zerbitzu bakoitzean, zehaztea eta aplikatzea ebidentzia zientifikoan oinarritutako suizidio-arriskurako zainketa-plan bat.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskurako zainketa-plan bat zehaztu eta aplikatu den Osasun Mentaleko erakundeen %-a. · Zainketa-plan batean sartutako pazienteen kopurua Osasun Mentaleko erakunde bakoitzaren guztizkoaren gainean. · Zainketa-plan batean sartuta dauden SAKeo pazienteen %-a. · Suizidio-arriskurako zainketa-planean sartuta, hura uzten duten pazienteen %-a.
	43. Suizidio-kasuetako gertaeraren ondoko diziplina anitzeko berrikuspina erakunde bakoitzean.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-kasuetako gertaeraren ondoko diziplina anitzeko berrikuspina egiteko protokolo bat duten Osasun Mentaleko erakundeen %-a. · Gertaeraren ondoko berrikuspina egiten den erakunde bakoitzeko pazienteen suizidio-kasuen %-a. · Egindako berrikuspenen ondorioekin urteko txosten bat egiten duten erakundeen %-a. <p>Ebaluatzeko erabil litezkeen beste adierazle batzuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> · SAKeo sartutako pazienteen urteko suizidio-tasa. · SAKeo sartutako pazienteen urteko suizidio-ahaleginen tasa. · Larrialdietako zerbitzuetatik Osasun Mentaleko zentroetara bideratzen diren eta suizidio-ahaleginak izan dituzten pazienteen %-a. · Suizidio-arriskuagatik arreta jaso ondorengo 12 hilabeteetan suizidioa burutu duten pazienteen %-a. · Zainketa-planean sartuta egon ondorengo 12 hilabeteetan suizidioa burutu duten suizidio-arriskuko pazienteen %-a. · Zainketa-plana utzi ondorengo 12 hilabeteetan suizidioa burutu duten suizidio-arriskuko pazienteen %-a. · 1 urte baino lehen alta klinikoa duten zainketa-planean sartutako suizidio-arriskuko pazienteen %-a. · Suizidio-arriskua duten pazienteen artean suizidio-ahalegin gehiago dituztenen %-a.
	44. Suizidio-arriskua duten pazienteen arreta-prozesuan familia sartzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskua duen pazientearenganako esku-hartzean familia sartu den jardunen kopurua.
	45. Suizidio-arriskua duten pazienteenganako arreta azkarra ahalbidetzea, agenden kudeaketa hobetuta.	<ul style="list-style-type: none"> · Hitzorduak emateko batez besteko denbora. · Osasun Mentalera bideratu arte SAKeo gomendatutako denbora edo denbora gutxiago eman duten pazienteen %-a.
7. Osasun-esparrua. 7.4 Ospitale orokorra: larrialdi orokorretako zerbitzuak eta bestelako ospitale-zerbitzuak.	46. Osabide Globalean sartzea egoera kliniko susmagarriak, larrialdi orokorretako eta/edo ospitalizazioko medikuak suizidio-arriskua ebaluatu beharrekoak.	<ul style="list-style-type: none"> · Osabide Globalean suizidio-arriskuko egoera kliniko susmagarriak identifikatzea. · Suizidio-arriskua ebaluatzen den egoera kliniko susmagarriko pazienteen %-a.
	47. Ahalegin baten ondorioz joaten den pazientearen edo suizidio-arriskua duela susmatzen den pazientearen segurtasunari buruzko alderdiak protokolizatzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Protokoloa lantzea eta hedatzea. · Segurtasun-protokoloa duten pazienteen kopurua. · Suizidio-arriskua duten arreta emandako paziente guztien gaineko %-a.

JARDUN-ARLOAK	NEURRIA	ADIERAZLEAK
7. Osasun-esparrua. 7.5 Farmazia komunitarioa.	48. Farmazia komunitarioaren eta osasun-sistemaren arteko lankidetzaren protokoloak ezartzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Protokoloa lantzea eta hedatzea. · Suizidio-arriskua duten pertsonen kasuetarako lankidetzaren protokoloetara atxikitako farmazien %-a. · Protokoloaren arabera arreta emandako pertsonen kopurua.
	49. Suizidio-arriskuan esku hartzeko eta hari heltzeko egitekoa sartzea farmazia komunitarioko profesionalen etengabeko prestakuntzan.	<ul style="list-style-type: none"> · Gauzatutako prestakuntza-jardueren kopurua. · Prestakuntza-jardura horietan parte hartzen duten inplikaturako profesionalen kopurua. · Prestakuntza-jarduerak ebaluatzea.
8. Postbentzioa.	50. Institutio publikoetatik, bizirik dirautenen asoziazionismoa sustatzea eta babestea.	<ul style="list-style-type: none"> · Bizirik dirautenen asoziazionismoa sustatzeko eta/edo babesteko ekintzen kopurua. · Elkarrekin babestuta bizirik dirauten pertsonen kopurua.
	51. Bizirik dirautenen arreta Osakidetzako zerbitzugintzan sartzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Senitartekoei edo hurbilekoei postbentzio-zerbitzuak eskaintzen dizkieten Osakidetzako zentronen kopurua. · Osakidetzako postbentzio-zerbitzuetan arreta eman zaient eta bizirik dirauten pertsonen kopurua. · Profesionalentzako postbentzio-zerbitzuak dituzten Osakidetzako zentronen kopurua. · Postbentzio-programetatik arreta emandako profesionalen kopurua.
9. Kolektibo kalteberak.	52. 52. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea haur eta nerabeen biztanlerian.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratutako haurren kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.
	53. 53. Indarkeria-kasuetan jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratutako genero-indarkeriako kasuen kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.
	54. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa zaharren eta gaixotasun kronikoak, terminalak, desgaitasuna, mendekotasuna edo bakardadea dituzten pertsonen biztanlerian.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratu diren eta gaixotasun kronikoa, desgaitasuna, mendekotasun edo bakardadea duten pertsonen kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.
	55. 55. Espetxeetan jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratutako espetxeetako pertsonen kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.
	56. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea sexu-orientazioaren eta/edo genero-identitatearen ondorioz diskriminazioa jasaten duten pertsonengan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratutako pertsonen kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.
	57. Jokabide suizida detektatzeko eta hari heltzeko egitekoa hobetzea etxerik gabeko pertsonengan.	<ul style="list-style-type: none"> · Suizidio-arriskuaren arabera baloratutako etxerik gabeko pertsonen kopurua eta guztizkoaren gaineko %-a.

11. taula. Adierazleen gutxieneko multzoa.

ADIERAZLEAK	ITURRIA
1. Suizidioen urteko tasa estandarizatua biztanleria orokorrean (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren, lurralde historikoaren eta lanbidearen arabera).	<ul style="list-style-type: none"> · INE. · EUSTAT. · AMEI. · Ahaleginen erregistroa. · Suizidioen erregistroa.
2. Suizidio-ahaleginen urteko tasa biztanleria orokorrean (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren, lurralde historikoaren eta ospitalearen arabera).	
3. Hurrengo 12 hilabeteetan suizidio-ahalegina berriro egiten duten pertsonen %-a (guztira, eta sexuaren, adinaren, maila sozioekonomikoaren, lurralde historikoaren eta ospitalearen arabera).	
4. Larrialdietako eta lehen esku-hartzeko protokoloaren barruan arreta emandako pertsonen kopurua eta arreta emandako pertsona guztien %-a.	
5. Jokabide suizidarekin lotutako arrazoi batengatik Osasun Aholkuarekin harremanetan jartzen diren pertsonen kopurua eta kontsulten guztizko %-a.	
6. Hezkuntzaren esparruan detektatu diren eta arriskupeko pertsonentzako protokoloaren barruan arreta eman zaien pertsonen kopurua.	
7. Historia soziosanitarioaren bidez suizidio-arriskuaren balorazioa eta jarraipena egin zaizkien pertsonen kopurua.	
8. Farmazia komunitarioaren eta osasun-sistemaren arteko lankidetzaprotokoloaren barruan arreta eman zaien pertsonen kopurua.	
9. Suizidio-arriskuaren kodean (SAK) sartutako pazienteen kopurua.	
10. Osasun Mentalean jarraipena duten SAKeo pazienteen %-a.	
11. Osasun-zentroarekin harremanen bat izan duten SAKeo pazienteen %-a.	
12. Osasun Mentalera bideratu arte SAKeo gomendatutako denbora edo denbora gutxiago eman duten pazienteen %-a.	
13. Suizidio-arriskurako zainketa-plan batean sartuta dauden SAKeo pazienteen %-a.	
14. SAKeo sartutako pazienteen urteko suizidio-tasa.	
15. SAKeo sartutako pazienteen suizidio-ahaleginen tasa.	
16. Patologia kalteberetan suizidio-arriskuari buruzko ebaluazioarekin lotutako lehentasunezko eskaintza betetzearen %-a.	
17. Suizidioaren prebentziorako prestakuntza jaso duten erakunde bakoitzeko laguntzako profesionalen %-a.	